

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 248/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Tos 61/2015 z 18. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“; v čase podania sťažnosti Ústav na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, pozn.), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tos 61/2015 z 18. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“), ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá jeho sťažnosť proti zamietnutiu jeho návrhu na obnovu konania.

2. Sťažovateľ vykonával trest odňatia slobody pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, pretože nenastúpil výkon trestu odňatia slobody, ktorý mal nastúpiť z dôvodu, že sa už skôr neosvedčil počas podmieneného trestu. Počas výkonu trestu, vzápätí po jeho nástupe, navrhol obnovu konania, pretože sa domnieval, že on nespáchal trestný čin úmyselne, pretože ho síce neskôr, ale dobrovoľne nastúpil, pričom vypočutie jeho družky a službukonajúceho policajta by viedlo k tomuto zisteniu a revízií jeho veci. Podstatou sťažnosti je tak sťažovateľovo tvrdenie, že bola porušená jeho osobná sloboda a právo na súdnu ochranu tým, že krajský súd nezohľadnením, neakceptovaním podľa neho nových skutočností neústavne zasiahol do označených práv. V čase rozhodovania o sťažnosti už sťažovateľ vykonal trest odňatia slobody.

3. Sťažovateľ vzápätí po nástupe na výkon trestu 18. decembra 2014 podal žiadosť o povolenie obnovy konania. Argumentoval svojou nevinou svedkami, ktorí mali dokázať, že nemal v úmysle vyhnúť sa výkonu trestu odňatia slobody, a dobrovoľným nástupom na výkon trestu. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „okresný súd“) uznesením sp. zn. 4 Nt 2/15 jeho návrh zamietol s tým, že nesplnil zákonné podmienky a doplnil, že v pôvodnom konaní nevyužil opravné prostriedky.

4. Podľa sťažovateľa okresný súd nebral do úvahy jeho rodinné dôvody a dobrovoľnosť nástupu. Sťažovateľ uznáva, že neinformoval okresný súd o svojich rodinných problémoch, ale nemal to „v hlave“, pretože zaobstarával ubytovanie pre družku a dcéru, a keď sa mu to podarilo, riadne výkon trestu nastúpil. Z týchto dôvodov považuje trest za neprimeraný, vysoký a prísny. Sťažovateľ opakovane prízvukuje v sťažnosti uvedené argumenty. Krajský súd si osvojil závery okresného súdu a sťažnosť zamietol, čím mal porušiť označené práva sťažovateľa. Podľa tvrdenia sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil zásady spravodlivého procesu, pretože nezohľadnil všetky zadovážené i navrhované dôkazy, ktoré vyvracajú úmysel, ktorý je znakom skutkovej podstaty.

5. Ústavná sťažnosť spĺňa predpísané náležitosti, pričom sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vzhľadom na to, že v čase

podania sťažnosti bol vo výkone trestu. Sťažnosť je prípustná, pretože trestné dovolanie proti uzneseniu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti zamietnutiu návrhu na obnovu konania, nie je prípustné.

6. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4Tos/61/2015 z 18. júna 2015 porušil základné práva [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4Tos/61/2015 z 18. júna 2015 porušil základné práva [REDAKOVANÉ] na spravodlivý proces a súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tos/61/2015 z 18. júna 2015 sa zrušuje a Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy(...) môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podstatou sťažnosti je sťažovateľovo tvrdenie, že napadnutým uznesením bola porušená jeho osobná sloboda a právo na súdnu ochranu tým, že krajský súd nezohľadnením, neakceptovaním podľa neho nových skutočností, ktoré mali znamenať jeho nevinu, neústavne zasiahol do označených práv.

9. Ústavný súd veľmi citlivo vníma zásahy do osobnej slobody, čo sa prejavuje hlavne pri väzobnej judikatúre. Aj keď ide v predmetnej veci o obnovu konania, trestná vec vždy vyžaduje starostlivé preskúmanie.

10. Zo štrasburského pohľadu však nie je obnova konania v zásade krytá zárukami čl. 6 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd, a to ani v jeho trestnej časti (porov. *Vebiu proti Českej republike*, rozhodnutie z 26.7.2003 č. 46168/99; *Kulnev proti Rusku*, rozhodnutie z 18.3.2010 č. 7169/04, oddiel 1). Podľa ústavy sa ochrana osobnej slobody a právo na súdnu ochranu na konanie o obnove konania vzťahujú, ale štrasburský prístup naznačuje špecifickosť tohto konania – konania o tom, či otvoriť pôvodné konanie. Porušenie osobnej slobody by mohlo byť vyvolané naozaj len špecificko-závažným porušením trestných predpisov.

11. Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu a konštatuje, že je ústavne udržateľné a korektné.

12. Sťažovateľ nenapadá rýdzo procesné komponenty konania, prítomnosť na konaní či rozsah odôvodnenia. Sťažovateľ vlastne namieta nepovolenie konania samotné, nezohľadnenie podľa neho dôvodne oneskoreného dobrovoľného nástupu na výkon trestu. Krajský súd riadne a vecne správne vysvetlil, že dôkazy, ktoré považuje sťažovateľ za nové, boli zohľadnené v pôvodnom konaní. Na tomto mieste sa žiada uviesť citát z napadnutého uznesenia krajského súdu: „*V návrhu na povolenie obnovy konania, ktorý bol doručený súdu prvého stupňa dňa 08.01.2015 odsúdený neuviedol žiadne nové dôkazy alebo skutočnosti, z ktorých by sa dalo vyvodiť dôvodné podozrenie, že predchádzajúce rozhodnutie súdu trpí závažnými skutkovými omylmi, pričom odsúdený len polemizoval s tým, či bola alebo nebola naplnená subjektívna stránka pri prečine marenia výkonu úradného rozhodnutia. V tejto súvislosti sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený v návrhu na*

povolenie obnovy konania (a napokon aj v podanej sťažnosti) v podstate len opakuje svoje obhajobné tvrdenia, ktoré uvádzal už v pôvodnom konaní v prípravnom konaní (napríklad v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, či vo svojom výsluchu), teda obhajobná argumentácia odsúdeného bola už známa v pôvodnom konaní a poznal ju aj súd, ktorý na podklade výsledkov prípravného konania vydal vo veci trestný rozkaz. V písomnom podaní odsúdeného, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 26.02.2015 odsúdený navrhol vypočuť svoju družku, pričom jeho výpoveď ako aj výpoveď družky by mohla potvrdiť aj jeho matka a písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.03.2015 navrhol vypočuť aj príslušníka PZ, ktorý mal službu na vrátnici v deň, keď nastúpil výkon trestu odňatia slobody. Na verejnom zasadnutí súdu prvého stupňa odsúdený uviedol, že nechce k návrhu nič dodať, len to čo písal o družke, že by to dosvedčila. Ak teda odsúdený navrhuje vypočuť ako svedkyňu svoju družku [REDAKOVANÉ], tak sťažnostný súd pripomína, že táto svedkyňa vypovedala aj v pôvodnom konaní v rámci prípravného konania, pričom potvrdzovala výpoveď odsúdeného. Aj tento dôkaz (obsah výpovede družky odsúdeného) bol teda súdu známy v pôvodnom konaní a preto nejde o nový dôkaz, ktorý by súd v pôvodnom konaní nepoznal. Menovaná svedkyňa už pritom v pôvodnom konaní uvádzala vo svojej výpovedi, že matka odsúdeného im povedala, že môžu u nej ostať a hneď na druhý deň odsúdený išiel na políciu. Súd v pôvodnej trestnej veci teda disponoval aj informáciou, že súčasťou obhajobných tvrdení odsúdeného je aj konanie matky odsúdeného. Ani v tomto smere teda nejde o novú informáciu, či návrh nového dôkazu, ktorý by nebol známy v pôvodnom konaní. Pokiaľ ide o návrh vypočuť príslušníka PZ, ktorý mal službu v čase, keď odsúdený nastúpil výkon trestu, tak tento návrh považuje sťažnostný súd za bezpredmetný, nakoľko príslušník PZ zjavne nedisponuje žiadnymi informáciami o tom, z akého dôvodu odsúdený riadne nenastúpil nariadený výkon trestu odňatia slobody, t. j. nemá informácie o skutku, zo spáchania ktorého bol odsúdený [REDAKOVANÉ], právoplatne uznaný vinným. Na tomto mieste sťažnostný súd opätovne zdôrazňuje, že inštitút obnovy konania neslúži na opakovanie dokazovania, ktoré bolo vykonané v pôvodnom konaní, či na prehodnocovanie rozhodnutia súdu vydaného v pôvodnom konaní v tom smere, či sa dostatočným spôsobom vysporiadal s obhajobou obvineného v ktorej namietal, že z jeho strany nešlo o úmyselné zavinenie.“

13. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie pomerne lakonicky. Krajský súd však rozsiahlo vysvetľuje povahu konania o povolení obnovy a aplikujúc tieto všeobecné východiská, preveril spis z pôvodného konania, ktorý už obsahoval dôkazy, ktoré sťažovateľ považuje za nové, a vecne správne rozhodol.

14. Ústavný súd k tomu dopĺňa, že podstatou veci, ktorá pre sťažovateľa nemusela byť zrejmá kvôli právnomu jazyku súdnych rozhodnutí, je skutočnosť, že si zamieňa (i) na jednej strane právno-teoretické poňatie úmyslu (ako druhu zavinenia), ktorý bol v jeho prípade naplnený tým, že sťažovateľ mal vedomosť, že má nastúpiť výkon trestu a tento včas vedome, resp. so znalosťou tejto skutočnosti, nenastúpil, s (ii) na druhej strane takpovediac emočným poňatím spočívajúcim v tom, že sťažovateľ mal pre nenastúpenie trestu dôvody, ktoré by ho mali z nenastúpenia ospravedlniť. Sťažovateľ však vedel, že má trest nastúpiť, a tiež vedel, že v prípade nenastúpenia bude nasledovať sankcia, a napriek tomu tak neurobil – v tom spočíva jeho úmysel z hľadiska trestného práva. Skutočnosť, že pre nenastúpenie mal sťažovateľ osobné dôvody, ako aj skutočnosť, že po ich vyriešení trest nastúpil dobrovoľne, sú z hľadiska úmyselného zavinenia nepodstatné (irelevantné). Sťažovateľa preto zaráža napätie medzi požiadavkou úmyselnosti a jeho dobrovoľným nástupom a chcel vlastne reinterpretovať pôvodné dôkazy v tomto zmysle.

15. Pretože rozhodnutie krajského súdu je podľa prieskumu ústavného súdu už v režime konania o prijatí ústavne akceptovateľné, bez potreby ďalšieho procesného postupu vrátane ustanovovania právneho zástupcu ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2016